

Aman

Macovei

Minovici

clasele

CP, I, II, III, IV

aria curriculară/ disciplina

AVAP

DP

MM

A cultiva → Cultură

Activități integrate pe baza Colecției de Artă Ligia și Pompiliu Macovei
 Muzică și mișcare, Arte vizuale și abilități practice, Dezvoltare personală
 Clasele pregătitoare - a IV-a

Arte vizuale și abilități practice

Subiectul lecției: *Prima noastră colecție de artă*

Clasele pregătitoare - a IV-a

Activitate - Creează-ți propria colecție

Scopul activității: dobândirea unor cunoștințe legate de obiectele de patrimoniu din colecția Macovei și experimentarea creării și expunerii unei colecții folosind tehnica colajului

Necesar:

PLANȘELE 2-20 - cu fotografii din interiorul muzeului Macovei, proiectate pe tablă pentru a se observa felul în care au fost mobilate și decorate camerele;

PLANȘELE 21-22 - de lucru, cu imagini ale obiectelor prezentate mai sus, ce trebuie tipărite (ideal color) pentru a fi decupate de copii și utilizate în activitatea de colaj lipici, foarfece, creioane colorate/acuarele, pensule coli mari de desen pentru realizarea colajului

Durata: 40 minute

Prezentarea activității

Învățătorul prezintă casa-muzeu **Colecția de Artă Ligia și Pompiliu Macovei** (PLANȘELE 2-12) în ansamblu și apoi pe camere, punând accent pe obiectele ce urmează a fi folosite de elevi în activitatea propusă. Se va observa amenajarea camerelor și dispunerea obiectelor în spațiu. O selecție de 25 de obiecte și tablouri sunt montate separat, pe planșe de lucru (PLANȘELE 13-16) care se vor tipări și da copiilor. Aceștia vor lucra în echipe și vor alege dintre aceste obiecte un număr de 5-6 pe care le vor decupa și cola pe o planșă de desen realizând un perete dintr-o cameră-muzeu.

MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

clasele
CP, I, II, III, IV

aria curriculară/ disciplina

AVAP

DP

MM

Conținut muzeal

Bine ați venit la Colecția de Artă Ligia și Pompiliu Macovei! Aveți ocazia să pătrundeți într-o casă cu totul diferită de ceea ce găsiți astăzi, unde puteți vedea cum ar fi arătat România dacă istoria ar fi fost scrisă altfel.

Casa a fost construită undeva între anii 1912-1918, în stilul eclectismul francez caracteristic începutului de secol XX, după cum ne indică elementele arhitecturale și decorative exterioare. Este așadar cam de-o seamă cu soții Macovei care s-au născut în timpul monarhiei (el în 1911, ea în 1916) și au traversat, pe parcursul tumultosului secol XX, toate regimurile politice posibile. Și-au petrecut copilăria și tinerețea în perioada interbelică (dintre cele două Războaie Mondiale), faimoasă pentru efervescența artistică europeană și intensitatea schimburilor culturale, care au cuprins și țara noastră. După încheierea studiilor, cei doi au călătorit în Europa occidentală unde au intrat în contact direct cu mari artiști și oameni de cultură, mari muzee și extraordinare opere de artă. Încă de pe atunci au putut simți efectele dictaturii naziste în Germania, unde au fost interzise anumite forme de exprimare prin artă, cum este curentul expresionist, cel care a influențat-o poate cel mai mult pe Ligia Macovei. După cel de-al Doilea Război Mondial, dictatura comunistă s-a instaurat în țara noastră pentru 50 de ani, până în 1989, cenzurând libera exprimare și rupând arta românească, brusc și radical, de modelele artei occidentale. Cei doi soți s-au adaptat constrângerilor vremii și au reușit să rămână fideli pasiunii lor pentru cultură și artă. Ligia a continuat ca pictoriță și ca graficiană de excepție. Pompiliu a profesat ca arhitect, apoi și ca diplomat și a mai avut diverse funcții în instituții culturale. Au continuat să călătorească prin toată lumea și să rămână în contact cu arta de pretutindeni, sursă neprețuită de inspirație pentru pictura Ligiei și hrană pentru dorința lor de cunoaștere. Astfel au reușit să-și formeze colecția de picturi, mobilier și obiecte de artă decorativă, pe care le-au combinat într-un stil cu totul aparte, care a păstrat până în zilele noastre aerul

Patrimoniul
merge la școală

MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

clasele
CP, I, II, III, IV

aria curriculară/ disciplina

AVAP

DP

MM

boem și rafinat al unor vremuri de mult apuse. Au mai trăit încă 9 și, respectiv 19 ani după căderea regimului comunist, timp în care s-au ocupat de pregătirea și donarea întregii lor colecții către statul român. Pompiliu a putut fi întâlnit de vizitatorii norocoși, în calitate de gazdă sau ghid în propria sa casă devenită între timp muzeu, în ultimii ani ai vieții.

Imaginați-vă că sunteți oaspeții familiei Macovei, le treceți pragul pentru prima dată și faceți împreună un tur al casei. Vă invităm să parcurgeți cele cinci încăperi cu funcțiuni diferite, fie direct, la muzeu, fie în fotografiile pe care vi le prezentăm. Fiți atenți la diversitatea obiectelor și la modul în care au fost alăturate pentru a decora interiorul.

Salonul de primire - ilustrați descrierea cu PLANȘELE 2-5

Sunteți întâmpinați în salonul de primire, un hol generos unde puteți sta la povești lângă fotoliile englezești, chiar sub prima lucrare importantă achiziționată de cei doi, din banii de dotă (zestre) ai Ligiei Macovei: un nud de Pallady. Pe același perete sunt și alte tablouri realizate de mari pictori români, pe când vizavi, deasupra șemineului din ceramică huțulă, îți atrag atenția câteva lucrări ale Ligiei. Acestea încadrează o oglindă din cristal de Boemia, spectaculoasă, decorată cu împletituri de frunze și flori.

Tot aici, pe lângă alte piese de mobilier, puteți observa un dulap de sacristie francez, foarte vechi, de prin secolele XIII-XIV. Este decorat cu motive specific romanice, dezvoltate sub influența artei bizantine. Este prins în cuie din lemn și a fost deteriorat în urma unui incendiu, în timpul războiului din 1870, fiind ulterior restaurat.

Pe dulap sunt expuse câteva vase albarello (inițial folosite cu scop medicinal) din ceramică, pictate brun-deschis cu reflexe metalice aurii. Un vas chinezesc de ritual din bronz pentru ars mirodenii, din timpul dinastiei Ming, ne atrage atenția pe o etajeră. Are o culoare verde patinată, trei picioare și un dragon pe capac.

Patrimoniul
merge la școală

MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

Sufrageria - ilustrați descrierea cu PLANȘELE 6-8

Din salon puteți trece în sufrageria care întregeste colecția de **pictură românească din prima jumătate a secolului XX**, cu o altă serie impresionantă de tablouri semnate de mari pictori români, printre care îi amintim pe Lucia Demetriade-Bălăcescu, Marcel Iancu, Ion Țuculescu, Nicolae Toniza.

Mobilierul vechi este și el demn de toată admirația. Masa lungă, cu un blat din lemn dintr-o singură bucată a fost lucrată în Spania, acum aproape 400 de ani și este însoțită de șase scaune în piele de bovină. Mai sunt și alte scaune interesante, cum sunt cele cu șezut triunghiular, din Germania și două scaune gotice pentru cor.

Cele două dulapuri din două corpuri, ambele franceze, pe lângă valoarea dată de vechimea lor, se remarcă prin sculpturile deosebite.

Camera de artă populară - ilustrați descrierea cu PLANȘELE 9-11

Din sufragerie puteți trece într-o cameră mai mică în care sunt piese de artă populară românească și săsească, primele de la care a și pornit colecția. Aici, cei doi soți au recreat un colț din „odaia bună”, cum este numită la țară camera în care sunt expuse cele mai frumoase și de preț obiecte ale casei: mobile populare transilvănene pictate, icoane pe sticlă și pe lemn, vase populare românești, spaniole, portugheze și bulgărești, țesături tradiționale.

Biblioteca - ilustrați descrierea cu PLANȘELE 12-14

Din salonul de primire, drept înaintea este biblioteca, un colț liniștit, de studiu, dar și de lucru. Pe rafturi sunt peste 11.000 de volume dedicate artei și culturii din întreaga lume. Imaginați-vă cât de multe informații și surse de inspirație găsiți într-o singură cameră! Aici își avea amenajat biroul Pompiliu Macovei. Pe masa lui de lucru se remarcă **lampa** care are o valoare sentimentală deosebită pentru el întrucât i-a aparținut arhitectului Ion Mincu, părintele arhitecturii moderne românești.

Într-un colț al bibliotecii colecției se găsesc două **fotolii englezești** și o **masă venețiană** de la sfârșitul secolului XVIII - începutul secolului XIX.

Atelierul - ilustrați descrierea cu PLANȘELE 15-20

Pe toată latura stângă a casei se desfășoară atelierul sau locul de creație al Ligiei Macovei. Aici aveți ocazia să-i observați evoluția stilului în pictură din perioada studiilor și până în anii 1980 și mai puteți face cunoștință cu cei doi soți prin intermediul portretelor lor. Ligia era pasionată de arta decorativă de pretutindeni. Din fiecare călătorie a adus acasă un strop din cultura popoarelor vizitate, creând o colecție remarcabilă. În această cameră spațioasă a găsit locul potrivit pentru fiecare obiect. Le-a grupat fie pe zona de proveniență, fie pe categorii, ori după materialul din care sunt realizate. Le observați în vitrine frumos alternate cu piese vechi de mobilier.

Privirea este atrasă de una dintre vitrinele din atelierul pictoriței, în care sunt expuse piese din cristal de Veneția și Boemia. Sunt așezate în dreptul unei ferestre iar lumina pune în valoare formele rafinate, cu linii elaborate, frumos decorate. Într-o altă vitrină sunt etalate obiecte de ceramică și porțelan din China, din diferite perioade, cum ar fi străvechi statuete din timpul dinastiei T'ang. Tot într-o vitrină au fost grupate piese din ceramică islamică și persană din regiunea Ispahan (Iran) din secolele XVI-XVII. Printre ele observăm unele recipiente pântecoase, într-un albastru de culoarea mării.

Nu treceți cu vederea mica colecție de ceainice orientale din alamă, decorate cu motive vegetale sinuoase. În lumea orientală ceaiul este la loc de cinste, servit fierbinte indiferent de vremea de afară, fiind un simbol al ospitalității și prieteniei. Imaginați-vă că vă odihniți un pic pe scaunul împletit din curele de piele, la un ceai oferit de gazde pe măsuța de lemn sculptat (ambele din regiunea Nouristan din Afganistan).

Stând la povești mai puteți afla ca în rând cu ceainicele este expus un sfeșnic damaschinat, o piesă valoroasă care a fost restaurată de specialiștii muzeului. Damaschinarea este o tehnică de ornamentare prin care pe un obiect dintr-un metal comun era gravat (zgâriat mai adânc) un model. După aceea, fire de aur sau argint erau presate prin ciocănire în adânciturile formate.

Mai sunt două piese importante restaurate, pe care le vedeți în aceeași vitrină: un platou din ceramică de Iznik și un vas persan din ceramică. Vasul era folosit în mod curent, pentru depozitarea seului (a grăsimii animale). Farfuria este decorată cu florile caracteristice ceramicii de Iznik: laleleaua, garoafa, tranfadirul, zambila și floarea de prun.

Tot în atelierul artistei poate fi admirată o piesă rară, o masă islamică cu picioare din lemn și sidef, cu o tavă din alamă, gravată cu versete din Coran. În jurul ei sunt trei fotolii create după planurile și desenele profesorului Pompiliu Macovei.

Discutați cu copiii

Voi cum ați ști ce obiecte să colecționați?

Ghidați discuția astfel încât să obțineți o serie de criterii de stabilire a valorii unui obiect. Acestea pot include:

- Frumusețea | *Vă plac pur și simplu, le considerați frumoase?*
- Vechimea | *Se remarcă prin vechimea lor?*
- Raritatea | *Sunt unicate sau nu se mai produc asemenea lucruri acum?*
- Prețioase | *Valorează mult datorită materialului din care sunt făcute (de exemplu aur, argint)?*
- Valoarea artistică | *Sunt create de artiști renumiți?*
- Valoarea sentimentală | *Poate au fost transmise din generație în generație? Sau obținute într-o împrejurare specială, ori de la o persoană importantă? Este cazul lămpii de lucru care a aparținut arhitectului Ion Mincu, „părintele” arhitecturii moderne române și pe care a achiziționat-o Pompiliu Macovei.*
- Categoria | *Pur și simplu vă interesează o anumită categorie de obiecte (ca de exemplu mașinuțe, surprize din ouă, pietre speciale, câni desenate cu pisici, magneți din diverse călătorii)*

În concluzie, pentru a-i stabili valoarea, trebuie să cunoașteți cât mai multe lucruri despre un obiect. Unele informații sunt ușor de aflat, după altele trebuie să scormoniți, asemeni unor detectivi. Unde credeți că le găsiți?

clasele
CP, I, II, III, IV

aria curriculară/ disciplina

AVAP

DP

MM

Continuarea practică a activității

Haideți să deveniți și voi colecționari, mergând pe urmele soților Macovei.

Activitatea practică se va desfășura în echipe de 3-4 copii. Se tipăresc planșele de lucru cu cele 25 de obiecte și tablouri din care fiecare echipă își alege maximum 5-6. Pe acestea le vor decupa și lipi pe o coală de desen pentru a crea un perete (o latură) dintr-o cameră-muzeu proprie.

Puteți tipări pentru fiecare echipă întregul set de 25 de obiecte sau puteți crește miza tipărind un număr mai mic de obiecte. Astfel, fiecare echipă va trebui să aleagă, pe rând, câte un obiect, până ce acestea se termină. În acest fel vor fi nevoiți să se sfătuiască între ei și să aplice criteriile de selecție discutate anterior pentru a-și susține alegerile.

Clasele pregătitoare - a II-a

Lucrați doar colaj.

Clasele a III-a și a IV-a

Înainte de a cola obiectele, copiii pot să deseneze/picteze mobilierul aflat în cameră (ex. fotolii, canapea, masă, dulap, vitrine de prezentare etc.), după care amplasează obiectele în relație cu acesta. Pentru amenajarea și decorarea întregii camere se vor inspira din colecția Macovei.

Faceți un exercițiu de imaginație și transformați-vă într-o echipă de colecționari. Presupuneți că sunteți la un târg de antichități unde găsiți o mare varietate de obiecte de mobilier și de artă decorativă. Sunteți abia la început, așa că nu le puteți „cumpăra” pe toate, trebuie să selectați maximum 5-6 dintre ele. Sunt însă suficiente pentru a vă crea (prin tehnica colajului combinată cu desenul) propria cameră-muzeu în care să le expuneți. Ca să le alegeți observați informațiile din dreptul fiecăruia, gândiți-vă la criteriile discutate mai devreme și amintiți-vă ce ați mai aflat despre ele în timpul vizitei (reale sau virtuale) prin muzeu, pentru că sunt chiar obiecte din Colecția de Artă Ligia și Pompiliu Macovei. Sfătuiți-vă între voi în echipă și notați motivele pentru care ați ales acele obiecte.

După ce primiți obiectele selectate, le decupați pentru a le lipi pe o coală de desen. Aceasta reprezintă o latură camerei pe care doriți să o amenajați. Pe lângă obiecte puteți desena sau picta restul decorului, inspirați fiind și de ceea ce ați văzut în casa soților Macovei.

Începeți cu decorarea (desenarea) peretelui. Continuați cu amplasarea pieselor de mobilier. Acestea se pot regăsi printre obiectele alese și atunci le lipiți, sau le desenați din

MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

clasele
CP, I, II, III, IV

aria curriculară/ disciplina

AVAP

DP

MM

imaginație ori după model. Încheiați cu podeaua pe care o puteți colora într-o culoare, pe care puteți desena eventual și un covor. Încercați să folosiți culorile cât mai armonios. După ce ați „zugrăvit” camera și ați colorat mobilierul, lipiți obiectele rămase în locurile pe care le considerați potrivite.

La final, prezentați expoziția colegilor.

Criterii de evaluare

- să decoreze pereții camerei, mobilierul și podeaua folosind creioane colorate sau acuarele
- să selecteze 5-6 imagini din cele aflate pe planșă
- să motiveze alegerile făcute
- să decupeze respectând conturul și să lipească imagini decupate
- să introducă în lucrare cel puțin un element personal
- să motiveze alegerile cromatice făcute și așezarea obiectelor **(pentru clasele a III-a și a IV-a)**

Evaluarea activității

Se va realiza o expoziție în clasă iar fiecare echipă va prezenta lucrarea colegilor, punctând și măsura în care au reușit să respecte criteriile de evaluare prezentate la începutul activității. Membrii celorlalte echipe vor aprecia lucrările prezentate.

Ce observați? Cum a reușit fiecare echipă să pună în valoare obiectele din colecție?

MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

Selectie obiecte activitate colaj

Arta decorativă

#	Foto	Sala	Etichetă completă - coliță activitate	Material și tehnică	Proveniență
1		SP	Vas de ritual cu două toarte și capac decorat cu câinele FO, pentru ars mirodenii, din timpul dinastiei Ming	Metal	China
2		SP	Vas din ceramică de Alcora, spaniol, cu cioc și toartă, terminat printr-o talpă, decorat, cu reflexe metalice	Ceramică modelată la roată, pictată, glazurată	Spania
3		SP	Oglindă de perete din cristal de Bohemia, cu decorații de frize, flori și frunze în culori roz și verde	Cristal, sticlă modelată	Cehia-Bohemia
4		SP	Sobă semineu din ceramică glazurată, colorată în verde și crem, de proveniență huțulă (comunitate ucraineană din România)	Cahle manuale, emailate, postament de cărămidă	România
5		B	Lampă de birou cu picior din metal, abajur textil cu broderie mecanică, spartă în culoare bej pe cadru metalic	Bronz, țesătură din bumbac, broderie mecanică	A aparținut arhitectului Ion Mincu
6		A	Statuetă din ceramică neglazurată, reprezentând un calareț pe cal din timpul dinastiei T'ang	Ceramică neglazurată	China
7		A	Farfurie din ceramică glazurată, cu decor floral de Iznik	Ceramică smălțuită, pictată, glazurată	Turcia
8		A	Vas (ploscă) din ceramică cu gât înalt și două toarte, corp aplatizat de culoare albastră	Ceramică smălțuită, glazurată	China
9		A	Vas persan decorat și glazurat în culorile crem și albatru, pentru depozitarea seului de oaie	Pastă argiloasă, modelată la roată, pictată, glazurată	Iran- Ispahan

10		A	Sfeșnic din metal pentru lumânare, picior înalt cu apărătoare pentru prelingerea cerii, incizat cu decor în motive florale parțial aurite	Metal incizat	Persia
11		A	Recipient înalt cu dop, pentru depozitarea lichidelor, decorat cu ghirlande florale aurite și emailuri colorate	Cristal	Cehia-Bohemia
12		A	Platou dreptunghiular cu margine neregulată aurie, din sticlă roșie, decorat cu motive florale și vegetale în tonuri de alb și auriu	Sticlă colorată în masă, modelată, pictată, email, aur	Italia
13		A	Flacon cu dop, din sticlă colorată în masă, cognac, pictat cu aur și motive florale stilizate	Sticlă colorată, modelată, pictată, email, aur	Cehia-Bohemia
14		A	Figurină de artă populară mexicană, reprezentând un personaj feminin în picioare, decorată și pictată în tonuri de crem și maro	Ceramică pictată	Mexic

Mobilier

	Foto	Sala	Etichetă completă - colihă activitate	Material	Proveniență
15		SP	Dulap de sacristie cu două sertare și patru uși dispuse sub formă de cruce	Lemn de stejar sculptat și fier forjat	Franța, mănăstirea Isoirre (Pirineii francezi)
16		SP	Fotoliu englezesc cu spătarul și lateralele din împletitură de pai	Lemn, cioplire, sculptare, șlefuire, tapițerie, bumbac	Anglia
17		B	Fotoliu englezesc cu spătarul și lateralele din împletitură de pai	Lemn, cioplire, sculptare, șlefuire, tapițerie, bumbac	Anglia
18		B	Masuță venețiană din lemn sculptat și lăcuit, cu patru picioare, pe fond crem, pictată cu motive florale și vegetale	Lemn sculptat, pictat, lăcuit	Italia

19		S	Bufet din două corpuri, cu colonete adosate, strunjite în spirală și sertare ascunse (<i>detaliu cu partea inferioară</i>)	Lemn de nuc sculptat, strunjit	Franța
20		S	Scaun cu trei picioare din sudul Germaniei, (pentru berărie) cu șederea triunghiulară din piele, prinsă în ținte metalice, spătarul sculptat, pictat cu scut heraldic, flancat de anul 1775	Lemn de stejar strunjit, sculptat, pictat, piele	Germania
21		A	Masă islamică compusă dintr-o tavă circulară din alamă, susținută pe șase picioare pliabile	Lemn strunjit, sculptat, intarsie sidef, alamă gravată	Iran
22		A	Scaun afgan din lemn cu patru picioare scunde, spătar înalt sculptat, șezută de formă dreptunghiulară, realizată din șuvițe de piele împletită	Lemn, cioplire, finisare, șlefuire, șuvițe de piele împletită	Afganistan, regiunea Nouristan

Arta plastică

#	Foto		Etichetă completă – coliță activitate	Proveniență
23		S	Ligia Macovei, <i>Portret de fată în alb</i> , monotip cu intervenție de guașă și tuș pe hârtie, 1968	România
24		S	Lucia Demetriade Bălăcescu, <i>Grădina Caragea</i> , ulei pe carton, 1962	România
25		S	Marcel Iancu, <i>Muzicanți</i> , ulei pe pânză	România